

2019 – ANUL TRIBUNIȘTILOR (XXVI):

Adevărul etern al lui Dumnezeu?

1848-1925 **Ioan Slavici**

Dictatele impuse de dictatori au avut dintotdeauna soarta făuritorilor lor

Nimic nu se poate clădi într-adevăr pe violență, după cum nimic nu se poate clădi pe nisip: nici dictaturi nici dictate! Milton G. Lehrer

1871 **Nicolae Iorga** 1940

2020 - Anul comemorativ Nicolae Iorga - Anul sămănătoristilor -

„adevăr etern al lui Dumnezeu”
ideaa unei reînvieri a vechii Ungarii: **4 iunie 1920**

2020, declarat de Parlamentul Ungariei: „Anul solidarității naționale”

Palatul Marele Trianon de la Versailles

Ardealul pământ românesc
șagunism - tribunism - sămănătorism

RO 2019 EU

- Nimic nu se poate clădi ... pe violență! - Cine a jucat „rolul lui Voltaire” și a fost patriarhul culturii române?

Milton G. Lehrer scria, în „Cuvânt înainte” al lucrării „Ardealul pământ românesc”: «Climatul politic al vremii în care ea a fost scrisă nu m-a împiedicat însă să dezvălui opiniei publice din Occident aspectul real al așa-numitului arbitraj de la Viena, act arbitrar, inechitabil și apolitic, impus cu violență de cei doi comparși, Ducele și Führerul, care au crezut că Europa culturii milenare a căzut atât de jos, încât destinele ei pot fi scrise de doi aventurieri, erijați în conducători. **Dictatele impuse de dictatori au avut dintotdeauna soarta făuritorilor lor.** Nimic nu se poate clădi într-adevăr pe violență, după cum nimic nu se poate clădi pe nisip: nici dictaturi nici dictate. Autorul!». În această lucrare se fac multe referiri la lucrările istoricului și omului politic Nicolae Iorga (1871-1940). Dintre acestea reproducem opinia privind legătura dintre poporul român și libertate: «”Poporul român, spune Nicolae Iorga, este un popor născut în libertate, trăit în libertate și căruia această condiție de libertate îi este elementul primordial și absolut pentru viață” (...) Despre momentele tragice prin care a trecut poporul român în vara anului 1940, marele istoric Nicolae Iorga scria la scurt timp după Diktatul de la Viena: „Cred că trebuie vorbit limpede, nu față de o

stare de spirit neîncrezătoare a țării, ci față de tot ce forfotește în inimile unui popor asediat de necruțătoare dușmănie, care-și apără mai mult decât statul, așa de greu clădit, însăși ființa lui națională în formă independentă. În acea strașnică noapte ni s-a pus înaintea alegerea între o jertfă de pământ și, din nenorocire, de fii ai aceluia pământ, (...) Să mi se arate ce altă alegere se poate face. Întâmplarea a făcut că nu eram de față, dar cum aș fi putut să judec altfel decât atîția din aceia cari, ca și mine, au avut partea lor în mărirea României? Am înțeles că statul trebuie să cedeze, indiferent dacă alți oameni cu altă vază și altă putere n-ar fi putut aduce altă revizuire. **Dar statul e una și nația alta.** Nația rămîne și sub cea mai crudă apăsare. (...) Vitează și deșteaptă, cum e, nația românească, înfășurîndu-și trupul rănit în tricolorul tuturor speranțelor, intră acum în front. (O explicație, în „**Neamul românesc**” din 3 septembrie 1940)». Nu după mult timp, la 27 noiembrie 1940, istoricul considerat „**patriarhul culturii române**” era asasinat de membrii Gărzii de Fier, aceștia considerându-l vinovat de uciderea comandantului lor, Corneliu Zelea Codreanu. În discursul funerar - ținut de istoricul francez Henri Focillon – acesta îl considera pe Iorga „**una dintre personalitățile legendare plantate, pentru eternitate, în pământul unei țări și în istoria inteligenței umane**”.

Criticul George Călinescu afirma că savantul Nicolae Iorga a jucat în cultura românească - în primele decenii ale secolului XX - „**rolul lui Voltaire**”! Reputat orator și om politic - foarte temut de adversarii politici – membru al Academiei Române (de la 24 de ani, în 1894), Nicolae Iorga a lăsat posterității o operă istorică vastă, ce cuprinde circa 1250 de volume și 25000 de articole, savantul fiind considerat cel mai mare poligraf al românilor. Multe din aceste lucrări și articole se referă la lungul proces de deșteptare națională și la înfăptuirea Marii Uniri, lupta românilor din imperiul austro-ungar fiind cunoscută și datorită relațiilor foarte apropiate între tribuniști și istoricul Nicolae Iorga, multe articole ale acestuia fiind publicate în seria cotidianelor „**Tribuna**” (Sibiu - Arad - București).

Marea Unire a românilor, de la 1 decembrie 1918, și tratatul de pace semnat la Trianon a avut un impact diferit pentru România Mare și Ungaria, fiecare popor interpretând diferit acele evenimente istorice. Dacă românii au privit cu optimism acest nou început în dezvoltarea lor, istoricul austriac - născut ungar, de origine evreiască - Paul Lendai, scria în lucrarea „**Ungurii**”(1999): «În castelul de delicii Trianon din parcul de la Versailles, Aliții au emis certificatul de deces al imperiului milenar al lui Ștefan (...) În această zi fatală, 4 iunie 1920, în întreaga țară au sunat clopotele, pe clădiri au fost arborate steaguri negre, circulația s-a oprit, ziarele au apărut cu un chenar negru, iar în biserici s-au ținut slujbe de înmormântare. Trianon a însemnat amputarea națiunii ungare și sfârșitul Ungariei istorice. (...) Trianon a fost un șoc din care ungurii – indiferent de poziția politică dintr-un moment sau altul – în fond nu și-au revenit nici astăzi. În grădinițe și școli, la liturghii și în presă a fost ținută trează ideea unei redobîndiri a ținuturilor pierdute în favoarea vecinilor disprețuiți. Parolele repetate zi de zi „Nu, nu, niciodată” și „**Ungaria ciuntită-i blestem, Ungaria Mare o vrem**” marcau chiar și la douăzeci de ani după Trianon viața cotidiană din școli. Ora de clasă începea și se termina cu crezul unguresc prin care în conștiința elevilor se imprima ca „**adevăr etern al lui Dumnezeu**” ideea unei reînvieri a vechii Ungarii:

„Cred într-un Dumnezeu,/ Cred într-o patrie,/ Cred într-o dreptate divină eternă, Cred într-o reînviere a Ungariei! Amin”».

Parlamentul Ungariei a declarat **anul 2020 - „Anul solidarității naționale”** - comemorând un secol de la încheierea tratatului de pace de la Trianon, luând hotărârea «în spiritul responsabilității prevăzute în Constituția Ungariei, „ținând cont de problemele politice, economice, juridice și psihologice create de acest tratat de pace, nerezolvate până în prezent, dar în același timp, bazându-se pe credința de dăinuire a maghiarilor de peste hotare și apreciind rezultatele politicii de unificare a națiunii, fără modificarea granițelor, în mod pașnic, începând din 2010”. Argumentând decizia, se afirmă că această formă de amintire privind tragedia de la Trianon a fost solicitată Parlamentului ungar, de către Forumul Reprezentanților Maghiari din Bazinul Carpatic (KMKF): „În perioada de aproape 100 de ani de la trauma Trianon, numărul maghiarilor a scăzut tragic dincolo de granițele patriei-mamă, dar sentimentul de apartenență națională a rămas”, se arată în recomandarea comisiei. În același timp, ei au subliniat că prin această decizie nu vor doar să-și amintească de tragedia de la Trianon, ci printr-o nouă ofertă de cooperare adresată popoarelor din regiune, vor să contribuie și la viitorul Europei Centrale.» (www.hirado.hu/2019/06/18).

A mai trecut un an în care, cu sprijinul conducerii cotidianului „**Tribuna**” și a întregului colectiv redacțional, am redescoperit câteva din scrierile generațiilor de tribuniști. Mulțumim pentru întregul sprijin acordat, anunțând continuarea publicării în anul 2020, a seriei de articole „**Anul comemorativ Nicolae Iorga (1871-1940) – Anul sămănătoriștilor**”!

Cititorilor tribuniști le urăm un sincer „**La mulți Ani!**”, invitându-i să continue să lectureze „**Tribuna**”, pentru a redescoperi istoria acestor meleaguri, cotidianul sibian rămânând singura publicație aproape de sufletul fiecărui român „**Dintotdeauna pentru totdeauna!**”.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-ii-adevarul-etern-al-lui-dumnezeu-149374.html>

The screenshot shows a web browser window displaying the Tribuna.ro website. The URL in the address bar is www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-ii-adevarul-etern-al-lui-dumnezeu-149374.html. The website header features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". Below the logo is a navigation menu with the following categories: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title "2019-anul tribuniștilor (LII): Adevărul etern al lui Dumnezeu?" by Marius HALMAGHI. The article is dated 29.12.2019 at 22:50, has 1327 views, and 1 comment. A small thumbnail image of a group of people is visible on the right side of the article preview.

În: Tribuna, 29 decembrie 2019